

forelægge *Forslag til Lov om Statstilskud til kommunale Arbejder*. Ogsaa i indeværende Foraar vedtoges der en Lov om at yde Statstilskud til kommunale Arbejder paa den Betingelse, at Arbejderne iværksattes hurtigt og senest inden 1. Maj. Nu har dels den danske Købstadsforening og dels det af Indenrigsministeriet nedsatte Boligudvalg indtrængende anbefalet, at der ogsaa til Arbejder, som fremtidig maatte blive paabegyndt, ydes lignende Tilskud som efter den nugældende Lov. Forslaget gaar da ud paa Bemyndigelse til at yde saadant Statstilskud til Arbejder, der paabegyndes i indeværende Aar, og det foreslaas i Overensstemmelse med Boligudvalgets Indstilling, at det i Lovens § 2 fastsatte Statstilskud til kommunalt Boligbyggeri forhøjes fra $1\frac{1}{4}$ til $1\frac{1}{2}$ pCt. halvvaarlig, og det i Lovens § 3 fastsatte Tilskud til Byggeforeninger fra 10 pCt. til 15 pCt. af Ejendommens Skyldværdi, under Forudsætning af at Kommunetilskuddet tilsvarende forhøjes. Samtidig med Lovforslagets Forelæggelse i Foraaret blev der truffet Foranstaltninger til at holde Laanemidler disponible i den kommunale Laanekasse. Disse er saa godt som alle udlaante, men det er fra forskellige Sider udtalt som den almindelige Opfattelse, at det ikke vil være nødvendigt ved denne Lejlighed at søge Midler samlet i en særlig kommunal Laanekasse, idet Laan vistnok uden Vanskelighed kan optages i Pengeinstitutterne, og at den virkelige Hjælp, der ydes til Byggeriet, er den, som ydes gennem Tilskud til Rentenedsættelse. Jeg skal kun nævne, at Loven fra Foraaret 1918 har medført, at der til Indenrigsministeriets Arbejdsudvalg er indkommet Andragender om Statstilskud til Arbejder, hvis samlede Overslagssum andrager $81\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Man angav i Andragenderne, at der til Arbejdsløn vilde blive anvendt $30\frac{1}{2}$ Mill. Kr. af Overslagssummerne og til Materialer af dansk Oprindelse $27\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Man vil altsaa se, at Arbejdsløsheden gennem denne Lov modvirkedes dels direkte gennem Arbejdsløn ved Boligbyggeri, dels indirekte ved Anvendelse af Materialer af dansk Oprindelse, og at den overvejende Del af hele det Beløb, der paa den Maade blev taget i Brug, kom Bekæmpelsen af Arbejdsløsheden til gode.

Endelig skal jeg have den Ære at forelægge *Forslag til midlertidig Lov angaaende overordentlig Hjælp til arbejdsløse*. Den 1. Juli 1918 udkom den sidste af de ekstraordinære Arbejdsløshedslove. I denne

fandtes en under Forhandlingerne paa Rigsdagen indsat Bestemmelse om, at der skulde nedsættes en Kommission med en alsidig Sammensætning, hvis Opgave skulde være at forberede den kommende Revision af den ekstraordinære Arbejdsløshedslovgivning. Derfor samledes i denne Kommission, som bestod af i alt 15 Medlemmer, foruden Repræsentanter for almindelig social Indsigt tillige særlige Repræsentanter for Arbejdsløshedsinstitutionen, for Arbejdsanvisningen, for Arbejdsgivere i By og paa Land, for Fagforeningerne, for Husmandsforeningerne og for Hjelpekasserne. Kommissionen var saaledes meget alsidig sammensat, men det var ogsaa modstridende Opfattelser, der saaledes førtes sammen i Kommissionen, man kan ogsaa sige paa forskellige Omraader kæmpende Interesser. Til Trods for at Kommissionen, baade dens Medlemmer og dens Ledelse, sikkert har gjort, hvad de formaadede for at naa til en Fællesindstilling til Indenrigsministeriet, er dette ikke lykkedes. Enighed i alle Enkeltheder er i alt Fald ikke opnaaet.

Betænkningen blev afgivet til Indenrigsministeriet den 27. September, og kun den Omstændighed, at Indenrigsministeriet og Indenrigsministeren paa nært Hold kunde følge Arbejdet i Kommissionen, har gjort det muligt, at dette omfattende Lovarbejde ca. 8 Dage efter Betænkningens Afgivelse kan forelægges Rigsdagen. Det har været Rigsdagens Ønske og Forudsætning, at Lovforslaget skulde ligge paa dens Bord saa hurtigt som muligt, og dette er altsaa imødekommet ved den hurtige Udarbejdelse. Jeg udtalte, at Enighed desværre ikke var opnaaet. Dog kan jeg tilføje, at Enighed om visse Hovedlinier i Lovgivningen straks viste sig at være til Stede, og om de allerfleste Bestemmelser har i alt Fald et betydeligt Flertal samlet sig. —

Saaledes er det gaaet i Kommissionen. Betænkningen har derefter i Henhold til Loven været forelagt Arbejdsanvisningens Tilsynsraad, og den samme Art af Uoverensstemmelser, som viste sig i Kommissionen, har ogsaa vist sig i dette. Endelig er Forslaget forelagt Arbejdsløshedsnævnet, der er naaet til en mere samlet Opfattelse. Hele Nævnet, med Undtagelse af et enkelt Medlem, har udtalt sig i Almindelighed i Overensstemmelse, dog saaledes, at de tre andre Rigsdagsrepræsentanter — det er et af Rigsdagens Medlemmer, Landstingsmand Tvede, der indtager en Særstilling — under Tiltrædelse af Nævnets samlede Opfattelse dog har